

Képzési területek egységes osztályozási rendszere, 2018

KEOR 2018

Tartalom

00 Általános képzési programok

Általános képzési programok: azok a képzések tartoznak ide, amelyek alapozó és személyiségfejlesztő oktatást nyújtanak. Ezek a tantárgyak széles körét felölelik, és nem emelnek ki és nem specializálódnak valamely adott főirányra vagy területre.

Az „általánost” a „specializálódás” ellentétéként kell értelmezni, és nem a „szakképzés” ellentétéként kell felfogni. Azokat a képzési programokat, amelyek valamely **konkrét tárgyra helyezik a hangsúlyt**, a 01 és 10 közötti főirányokba kell besorolni. Csak kivételes esetekben szabad ide felsőfokú képzéseket besorolni.

001 Alapozó keretprogramok

0011 Alapozó keretprogramok

Alapozó keretprogramok: a cél alapvető ismeretek nyújtása a résztvevőknek az olvasás, írás és számolás terén, de alapszinten megjelennek bennük más tárgyak is, pl. történelem, földrajz, természettudomány, társadalomtudomány, képzőművészet, zene, és egyes esetekben vallási ismeretek is. Ezeket a programokat és képzéseket általában az általános iskolai szinten, illetve a középiskola alsóbb osztályaiban kínálják fel. A középfokú oktatás felsőbb évfolyamainak általános programjait is ide kell besorolni, még abban az esetben is, ha **bizonyos mértékben** olyan átfogó témákra irányulnak, mint a humán tárgyak, társadalomtudományok, természettudományok stb. Szakképző programok itt csak kivételes esetben szerepelhetnek.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Alapozó keretprogramok
- Átfogó általános (nem szakosodott) programok
- Általános programok konkrét tartalmi irányultság nélkül
- Alapszintű programok

Ide tartoznak azok az alapozó programok és képzések a középfokú oktatás felsőbb évfolyamaiban (egyes országokban a középfokú oktatás alsóbb osztályaiban), pl. a humán tárgyra, a társadalomtudományokra vagy a természettudományokra helyezett némi hangsúllyal, amelyek ennek ellenére más ismereteket is nyújtanak ezen a szakirányon belül. Egyes országokban ezeket a programokat vagy képzéseket moduláris rendszerben kínálják, ebben az esetben is ide kell besorolni ezeket a programokat.

Nem tartoznak ide azok a programok, amelyeket általános jellegűnek tekintenek a program irányultságának értelmében (nem szakképzés), viszont **kifejezett** hangsúlyt helyeznek egy szakirányra, területre vagy főirányra, hanem az adott tárgytól függően az 01-10 főirányok egyikéhez tartoznak.

002 Írás, olvasás és számolás

0021 Írás, olvasás és számolás

Írás, olvasás és számolás: ezeket a programokat vagy képzéseket elsősorban **felnőtteknek** szervezik, céljuk az alapszintű írás, olvasás és számolási ismeretek megtanítása. A 0011 *Alapozó keretprogramoktól* a képzésben részt vevők jellemző életkora különbözteti meg.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Alapszintű felzárkóztató programok fiataloknak vagy felnőtteknek
- Írás-olvasás
- Számolás

003 Személyiségfejlesztés, készségfejlesztés

0031 Személyiségfejlesztés, készségfejlesztés

Személyiségfejlesztés, készségfejlesztés: a résztvevők személyes (mentális és szociális) képességeinek, készségeinek fejlesztését célozzák. Ez a szakirány tartalmazza azokat a személyiséget fejlesztő programokat, amelyek nem tartoznak a 0011 *Alapozó keretprogramok*, vagy a 0021 Írás, olvasás és számolás programokhoz, és alapképességeket, illetve széles körben használható készségeket fejlesztenek.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Vita- és előadókészség
- Asszertivitás tréningek
- Kommunikációs készségek
- Kooperáció
- Mentális készségek fejlesztése
- Álláskereső programok
- Szülői feladatra felkészítő tanfolyamok
- Nyilvános beszéd-készség fejlesztése
- Önértékelési készségek fejlesztése
- Szociális készségek fejlesztése
- Időgazdálkodás

A személyiségfejlesztő vezetőképzés ebbe a kategóriába tartozik. A *munkahellyel* és a *munkahelyi feladatokkal* kapcsolatos oktatás és képzés is ide tartozik, amennyiben inkább a személyiségfejlesztési oldalt, semmint a munka konkrét sajátosságaival kapcsolatos fejlesztést hangsúlyozza.

Személyes készségeket fejlesztő tanfolyamok szervezhetők a munkahelyen, de tartalmuk alapján akkor is ide tartoznak.

A fogyatékkal élőknek szervezett *mindennapi életvezetést* segítő programok is ebbe a kategóriába tartoznak.

Nem ide tartozik viszont a *vezetéstudományt* előtérbe helyező vezetőképzés, melyet a 0413 Menedzsment és igazgatás szakirányba kell besorolni.

01 Oktatás

011 Oktatás

0111 Oktatástudomány

Oktatástudomány: A tanulás folyamatával, elméletével, módszerével és technikájával, az ismeretek átadásával foglalkozó tudományok.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Tantervemlélet
- Didaktika
- Oktatási hatékonyság mérési módszerei
- Oktatási módszerek fejlesztése és kutatása
- Pedagógiai tudományok

Nem tartoznak ide az olyan tanárképző programok, amelyek egyesítik az oktatástudományt a tanítás gyakorlati ismereteivel, mert ezek a (0112-0114) tanárképzési szakirányhoz tartoznak.

0112 Óvodapedagógusok képzése

Óvodapedagógusok képzése: a nagyon fiatal, legfeljebb hétéves gyermekek formális iskolai környezetben történő tanításának elméleteivel, módszereivel és gyakorlatával foglalkozó tanulmányok, óvodai vagy korai gyermekkori oktatási-fejlesztési szinteken.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Korai fejlesztést végzők oktatása (iskolai környezetben)
- Óvodapedagógusok képzése

A formális iskolai környezeten kívül végzett gyermekgondozásra irányuló képzés nem ehhez, hanem a 0922 Gyermek- és ifjúságvédelem szakirányhoz tartozik

0113 Tanárképzés tantárgyi specializáció nélkül

Tanárképzés tantárgyi specializáció nélkül: azoknak a tanároknak a képzése (oktatási elméletek, módszerek és gyakorlatok) tartozik ide, akik jellemzően az 5-15 éves korosztálynak alapvető olvasási, írási és matematikai ismereteket oktatnak, és elemi szinten olyan ismereteket, mint történelem, földrajz, társadalomismeret stb., és lerakják az egész életen át tartó tanulás alapjait. A szakosodásra kisebb hangsúlyt helyeznek, mint a 0114 Szakosodott oktatók (szaktanárok) képzése szakirány esetében. Ebbe a szakirányba tartozik a gyógypedagógusok képzése, valamint a felnőtteket az alapvető írásra, olvasásra oktatni tudó pedagógusok képzése, illetve a bevándorlóknak az adott ország nyelvén ilyen típusú készségekre történő oktatására alkalmas oktatók képzése is.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Osztálytanítók képzése
- Anyanyelvi oktatók képzése
- Tanítóképzés
- Gyógypedagógus-képzés

:

Ide tartozik a felnőtteket *alapvető olvasási és számolási* készségekre oktató tanárok képzése. Ide tartozik továbbá az *oktatási asszisztensek* képzése is.

A *szakirányú oktatási asszisztensek* képzése nem tartozik ehhez a szakirányhoz, még akkor sem, ha alsó szintű, vagy a középfokú oktatás alsó szintjén tanuló gyermekek oktatására irányul, hanem a 0114 Szakosodott oktatók (szaktanárok) képzése szakirányhoz tartozik.

0114 Szakosodott oktatók (szaktanárok) képzése

Szakosodott oktatók (szaktanárok) képzése: valamely konkrét tantárgy tanítási elméleteinek, módszereinek és gyakorlatának tanulmányozása, alapvetően a középfokú vagy a magasabb szintű oktatásban. Az ehhez a szakirányhoz tartozó képzési programok gyakran magukba foglalnak olyan tanulmányokat is, amelyek a tanítandó szakmai tantárgyakról szólnak.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- közismereti tanárképzés
- szakmai tanárképzés
- művészeti tanárképzés
- iparművészeti és kézműves ismeretek oktatóinak képzése,
- kereskedelmi gyakorlati ismeretek oktatása,
- zenetanárképzés,
- ápolónői, gondozónői ismeretek oktatóinak képzése,
- fizikai felkészítés oktatására történő képzés,
- nyelvtanár-képzés
- szaktanárok képzése elméleti tárgyak oktatására, pl. magyar, matematika, történelem szaktanárok
- műszaki szakoktatók képzése
- szakmai ismeretek oktatása (szakoktató képzés),
- autóvezetési oktató képzése,
- oktatói továbbképzés,
- vállalati betanító tanfolyamok oktatóinak képzése.

Ide tartoznak az *egyetemi tanárok, a munkahelyi és a dolgozó élethez szükséges készségek, valamint a gyakorlati és művészeti tárgyak tanárképző kurzusai.*

A sportedzők képzése nem ehhez, hanem a 1014 Sportok szakirányhoz tartozik.

018 Több tudományterületet átfogó programok, az oktatás főirány túlsúlyával

0188 Több tudományterületet átfogó programok, az oktatás főirány túlsúlyával

Ide tartoznak a *több tudományterületet átfogó képzési programok*, amelyeknél az oktatás főirány a domináns.

02 Humán tudományok és művészetek

021 Művészetek

0211 Audiovizuális módszerek és média-szakismeretek

Audiovizuális módszerek és média-szakismeretek: Minden olyan tanulmány ide tartozik, ami könyvek, újságok kiadására, rádió- és TV-műsorok készítésére, filmek/videofilmek gyártására, zeneművek rögzítésére, grafikák sokszorosítására irányul. A színes reprodukciók, fényképek és a számítógépes grafika készítési technikájának tanulása is ide tartozik. Része a plakátművészet, könyvek, újságok megjelenésének tervezése, poszterek, hirdetések készítésére felkészítő képzések.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Animáció
- Könyvkötészet
- Kameraman
- Grafika sokszorosítás
- Számítógépes játékok gyártása
- Számítógépes betűszedés
- Film- és videogyártás
- Grafikai tervezés
- Grafikai sokszorosítása
- Illusztráció
- Interaktív média design
- Média (technika)
- Multimédia gyártás
- Fényképészet
- Nyomdai előkészítő munkák
- Nyomtatási utómunkálatok és kötészet
- Nyomtatás
- Kiadványszerkesztés, elrendezés
- Rádió- és TV-műsorok készítése
- Zenei hangfelvételek készítése
- Hangtechnika
- Betűszedés

Ide tartozik a számítógépes kiadói és nyomdai tevékenység is.

A *speciális szoftveres alkalmazásokat* használó számítógépes kiadói és webfejlesztői programok és képzések nem ehhez, hanem a 0611 Számítástechnikai alkalmazások szakirányhoz tartoznak.

Az újságírást, zurnalisztikai tanulmányokat (üzenetek megszövegezése és tartalma) nem ide, hanem a 0321 Újságíró- és riporterképzés szakirányba kell besorolni.

0212 Divat, belsőépítészet és ipari formatervezés

Divat, belsőépítészet és ipari formatervezés: Vonalak, formák, kelmék felhasználásával divatmodellek készítése, ipari formatervezés és belsőépítészet.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Jelmeztervezés
- Ipari termékek formatervezés
- Divattervezés
- Lakberendezés
- Belsőépítészet
- Díszlettervezés
- Kirakattervezés

Az épületek tervezése nem ide, hanem a 0731 Építészet és várostervezés szakirányhoz tartozik.

Nem tartozik ide az ipari formatervezés, ha a műszaki tárgyakra helyezik a hangsúlyt, és nem a művészetre, ebben az esetben a 071 Általános műszaki (mérnöki) képzés szakirányhoz tartozik.

A kiadói, nyomdai tervezést nem ide, hanem a 0211 Audiovizuális módszerek és média-szakismeretek szakirányhoz kell besorolni.

0213 Képzőművészet, szépművészet

Képzőművészet, szépművészet: Ide tartozik a kreatív, vizuális élményt adó formák művészi megjelenítése, létrehozása, illetve az ilyen művészeti ágakkal foglalkozó elmélet, annak története és technikája.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Művészetelmélet
- Kaligráfia
- Metszatkészítés
- Képzőművészeti reprodukciók készítése
- Művészettörténet
- Festészet
- Művészetfilozófia
- Szobrászat

A keramikusok, fazekasok stb. képzése nem ide, hanem a 0214 Kézművesség szakirányhoz tartozik.

Az építészeti tanulmányok szintén nem sorolhatók ide, azok a 0731 Építészet és várostervezés szakirányhoz tartoznak.

A művészeti tanárok képzése nem ide, hanem a 0114 Szakosodott oktatók (szaktanárok) képzése szakirányhoz tartozik.

0214 Kézművesség

Kézművesség: Ide tartozik bármilyen kézműves szakirány, például ékszerkészítés, fazekasság, szövés, fafaragás stb. oktatása.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Kerámia
- Népművészet, népi iparművészet, kézműipar
- Díszítő fémművesség
- Hímzés

- Virágkötészet
- Üvegművesség
- Aranyművesség
- Ékszerkészítés
- Hangszerkészítés (nem tömeggyártás)
- Hangszerjavítás és -hangolás
- Ezüstművesség
- Kőfaragás
- Kézműves szövés
- Fafaragás

Az iparszerű (nagy mennyiségű, gépesített) edénykészítés, szövés, hímzés nem ide, hanem a 07 Műszaki, ipari és építőipari képzések alá tartozó valamelyik szakirányhoz tartozik.

0215 Zene- és előadóművészetek

Zene- és előadóművészetek: ide tartozik az előadással kapcsolatos alapelvek és technikák oktatása, amely lehet zene, beszéd, mozgás, pantomim, ábrázolás, improvizáció és színpadi technika.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Színészet és rendezés
- Balett
- Koreográfia
- Cirkuszművészet
- Zeneszerzés
- Karmester, karvezető
- Kreatív és előadóművészet
- Tánc
- Dráma tanszak
- Színház- és filmtörténet
- Zenetörténet
- Zene (hangszeres és vokális előadóművészet)
- Zenei együttesek irányítása
- Zenetudomány
- Színház és színháztudomány

Ide tartozik a különböző ide sorolt szakterületek elmélete és története.

A zenei és más előadóművészeti tanárok képzése nem ide, hanem a 0114 Szakosodott oktatók (szaktanárok) képzése szakirányhoz tartozik.

022 Humán tudományok (kivéve: nyelvek)

0221 Vallási ismeretek és hittudomány

Vallási ismeretek és hittudomány A különböző vallások, vallási ideológiák, szimbólumok, előadások, szövegek, spiritualizmus tanulmányozása.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Vallástörténet
- Vallásos irodalom (szent könyvek)
- Vallások tanulmányozása
- Teológia

Ide kell besorolni a gyermekek és a fiatalok számára nyújtott minden olyan programot, amit a vallási iskolák, illetve szemináriumok, kolostorok tartanak abból a célból, hogy felkeltsék az érdeklődést hitelveik iránt, illetve megismertessék és népszerűsítsék vallási filozófiájukat, hitüket.

A vallási iskolákban nyújtott alapképzés a vallás oktatását is jelenti, de ha nem ezen van a hangsúly, annak ellenére, hogy e képzés vezethet vallási elhivatottsághoz, nem ide sorolandó, hanem a 0011 Alapozó keretprogramok szakirányhoz. *Az iszlám saria* programok és képzések nem ide, hanem a 0421 Jog szakirányhoz tartoznak.

0222 Történelem és régészet

Történelem: A történelem az elmúlt idő eseményeinek tanulmányozását jelenti elsősorban a gazdasági, politikai és társadalmi fejlődés aspektusából egy adott országban, kontinensen vagy a világ egészében. Ide tartozik az orvostudomány történelme, valamint a tudomány és a filozófiatörténet is. **Régészet:** A régészet a letűnt civilizációk tanulmányozását és az ásatások során talált leletek tudományos elemzését jelenti.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Régészet
- Kultúrtörténet
- Néprajz
- Történelem
- Irodalomtörténet
- Orvostudomány története
- Tudománytörténet
- Technológiatörténet

Ide tartozik a művészeti örökség *helyreállítása és megőrzése*.

Nem tartozik ide:

Az irodalmi tanulmányok egy konkrét nyelv tanulmányozásával összekapcsolva nem ide, hanem a 0232 Irodalom és nyelvészet szakirányhoz tartoznak.

Az ún. holt nyelveken (mint például a latin stb.) folytatott tanulmányokat nem ide, hanem a 0231 Idegen nyelvek elsajátítása szakirányhoz kell kódolni.

A művészettörténeti tanulmányokat sem ide, hanem a 0213 Képzőművészet, szépművészet szakirányhoz kell sorolni.

Ugyanígy a zenetörténeti vagy előadóművészetek történetével foglalkozó képzési programokat sem ide, hanem a 0215 Zene- és előadóművészetek kategóriába kell besorolni.

A gazdaságtörténeti tanulmányokat nem ide, hanem a 0311 Közgazdaságtan szakirányhoz kell besorolni.

0223 Filozófia és etika

Filozófia és etika: A filozófia és etika az életfelfogással kapcsolatos tudományág.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Etika
- Logika
- Erkölcsstan
- Filozófia

Nem tartozik ide:

A vallási tanulmányok nem ide, hanem a 0221 Vallási ismeretek és hittudomány szakirányhoz tartoznak, míg a művészeti filozófia a 0213 Képzőművészet, szépművészet kategóriába sorolandó.

023 Nyelvek

0231 Idegen nyelvek elsajátítása

Idegen nyelv: Az idegen nyelvek elsajátítása szakirány az idegen nyelvek struktúrájának és összetételének tanulmányozását jelenti (vagyis olyanoknak szánták, akik ezt a nyelvet nem anyanyelvi szinten, nem folyékonyan beszélik). Bele kell érteni a nyelvhez tartozó kultúra, irodalom, nyelvtudomány és fonetika tanulmányozását, ha az elsajátítandó nyelvvel kapcsolatos, és ugyanannak a programnak vagy képzésnek a részét alkotja. Ide tartoznak az élő és a holt nyelvek egyaránt, mivel az a kiindulási pont, hogy ezt a nyelvet senki sem beszéli anyanyelveként, és ezért a tanítás módja és a tanterv tartalma nagyon hasonlít az Irodalom és nyelvészetek tanításához.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Klasszikus nyelvek
- Holt nyelvek
- Idegen nyelvek
- Tolmácsolás
- Fonetika
- Második nyelv, például angol, második nyelvként
- Jelnyelv
- Jelnyelvi tolmácsolás
- Fordítás

Ide tartozik:

Minden nyelvi és nyelvészeti tanulmány ide tartozik, ha a nyelvészet az elsajátítandó nyelvhez vagy nyelvekhez kapcsolódik, és ugyanennek a programnak vagy képzésnek a részét alkotja. Ide tartozik a fordítás és a tolmácsolás.

Nem tartozik ide:

Az anyanyelv vagy az első nyelv tanulmányozása (vagyis ha olyanokat képeznek, akik a nyelvet anyanyelvi szinten, folyékonyan vagy kompetens módon beszélik), még akkor sem, ha ez a nyelv nem az adott ország nemzeti nyelve (például, amikor a bevándorlók a saját nyelvükön tanulnak), hanem a 0232 Irodalom és nyelvészet tartoznak.

0232 Irodalom és nyelvészet

Irodalom és nyelvészet: ide tartozik a nyelvet anyanyelvi szinten, folyékonyan vagy kompetens módon beszélők nyelvi képzése. Ide tartozik a kapcsolódó irodalom és

nyelvészet tanulmányozása, és ide tartozhat a nyelv struktúrájának és összetételének tanulmányozása.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Kreatív írás
- Anyanyelv
- Kisebbségi/óshonos nyelvek
- Nyelvészet
- Irodalom

Ide tartoznak az Első nyelvként tanított nyelvek (anyanyelv), még akkor is, ha ez a nyelv nem az adott ország hivatalos nyelve (amikor a bevándorlók a saját nyelvükön tanulnak). A helyi és a regionális nyelvek is ide tartoznak, ha az ország jelentős kisebbsége anyanyelveként beszéli ezeket a nyelveket, és a képzést a nyelvet legalább kompetens módon beszélőknek szervezik meg.

Ide tartozik az összehasonlító irodalom tanulmányozása. Az általános nyelvészeti tanulmányok (ami nem kapcsolódik egy adott nyelvhez) szintén ide tartozik. Az általános irodalmi tanulmányok (adott nyelv tanulmányozásával nem összekapcsolva) szintén ide tartoznak.

Nem tartoznak ehhez a szakirányhoz azok a nyelvi programok, amelyeket *idegen vagy második nyelvként tanítanak*, ezek a 0231 Idegen nyelvek elsajátítása szakirányhoz tartoznak.

Az olvasási és számolási programok nem ehhez a szakirányhoz, hanem a 0021 Írás, olvasás és számolás szakirányhoz tartoznak.

A jelnyelvi programok nem ehhez a szakirányhoz, hanem a 0231 Idegen nyelvek elsajátítása szakirányhoz tartoznak.

028 Több tudományterületet átfogó programok, a humán tudományok főirány túlsúlyával

0288 Több tudományterületet átfogó programok, a humán tudományok főirány túlsúlyával

Ide tartoznak azok az interdiszciplináris programok és képzések, amelyeknek során a művészetekkel és a humán tudományokkal foglalkoznak a legmagasabb óraszámban.

03 Társadalomtudományok újságírás és más információszolgáltatás

031 Társadalom- és viselkedéstudomány

0311 Közgazdaságtan

Közgazdaságtan: gazdaságpolitikai, gazdaságelméleti és gazdasági döntésekkel foglalkozó tanulmányok.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Ökonometria
- Gazdaságtörténet
- Közgazdaságtan
- Politikai gazdaságtan

Az a *közgazdaságtani oktatás, ahol a hangsúly a gyakorlati üzleti tanulmányokon van*, nem ide, hanem a 041 Üzleti ismeretek és ügyvitel szakirányhoz tartozik. A *háztartástan* nem ide, hanem a 1011 Háztartási szolgáltatások szakirányhoz tartozik.

0312 Politikai és civil társadalmi tanulmányok

Politikai és civil társadalmi tanulmányok: Államtudományi, államigazgatási, a politika elméletével és gyakorlatával foglalkozó képzéseket tartalmaz. Az állampolgári jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatos programok is ide tartoznak.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Állampolgári ismeretek
- Emberi jogok
- Nemzetközi kapcsolatok
- Béke- és konfliktuselemzés
- Politikatörténet
- Politikatudomány (politológia)

A politikai gazdaságtan tanulmányok nem ide, hanem a 0311 Közgazdaságtan szakirányhoz tartoznak.

0313 Pszichológia

Pszichológia: Ide tartoznak az individuális különbségek, a tapasztalat és a környezet hatására kialakult viselkedéssel és az emberi értelemmel kapcsolatos tanulmányok.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Kognitív tudományok
- Pszichoanalízis
- Pszichológia
- Pszichoterápia

0314 Szociológia és kulturális tanulmányok

Szociológia és kulturális tanulmányok Az emberekkel, csoportban való viselkedésükkel és társas szerveződéseivel foglalkozik. Ide tartozik az etnológia és társadalmi antropológia is, hasonlóan a humán és társadalmi földrajzhoz.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Kriminológia
- Kulturális földrajz
- Kulturális tanulmányok
- Demográfia, népesedéstudomány
- Etnológia (összehasonlító néprajz)
- Gender tanulmányok
- Társadalmi antropológia
- Szociológia

Nem tartoznak ide a *szociális jóléti* programok, ahol a hangsúly a gyakorlati szociális munkán van. Ezek a 0923 Szociális munka és tanácsadás szakirányhoz tartoznak.

A fizikai földrajz nem ehhez, hanem a 0532 Földtani tudományok szakirányhoz tartozik.

032 Újságírás és más információszolgáltatás

0321 Újságírás és riporterképzés

Újságírás és riporterképzés: Az újságíró- és riporterképzés programok az újságírás, illetve a riportkészítés elméletét és gyakorlatát a tömegkommunikáció részösszetevőjeként oktatják. A tárgy lényege a közlemények megfogalmazása és azok tartalma. Ide tartozik a hírszolgáltatás, a kommentárírás, a nagyriportok készítése stb.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Tudósítás
- Szerkesztés
- Információ (megszövegezés és tartalom)
- Újságírás
- Tömegkommunikáció (megszövegezés és tartalom)
- Hírszolgáltatás

A *tömegkommunikációs technikák* (nyomtatás, rádiós, illetve TV-s produkciók készítése) nem ide, hanem a 0211 Audiovizuális módszerek és média-szakismeretek szakirányhoz tartozik.

A *híryanagy-elrendezés és kiadói tervezés* nem ide, hanem a 0211 Audiovizuális módszerek és média-szakismeretek szakirányhoz tartozik.

A *public relations* sem ide, hanem a 0414 Marketing és reklám szakirányhoz tartozik.

0322 Könyvtári, levéltári ismeretek, információkezelés

Könyvtári, levéltári ismeretek, információkezelés: Ez az információk kiválogatásának, begyűjtésének, szervezésének, valamint az adatgyűjtemények tárolásának és az információfelhasználás előmozdításának tanulmányozását jelenti. Ide tartoznak a múzeumi és a könyvtári tanulmányok.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Levéltári tudományok
- Kurátori tanulmányok
- Dokumentáció
- Információtudomány
- Könyvtári tanulmányok
- Múzeumi dokumentáció
- Múzeumi tanulmányok
- Muzeológia

A művészeti örökség *restaurálása és konzerválása nem ide, hanem a 0222 Történelem és régészet szakirányhoz tartozik.*

038 Több tudományterületet átfogó programok, a társadalomtudományok, újságírás és más információszolgáltatás főirány túlsúlyával

0388 Több tudományterületet átfogó programok, a társadalomtudományok, újságírás és más információszolgáltatás főirány túlsúlyával

Ide tartoznak azok az interdiszciplináris programok és képzések, amelyeknek során a képzési idő legnagyobb részét a társadalomtudományokra, az újságírásra és más információszolgáltatásra fordítják.

04 Üzleti ismeretek, ügyitel és jog

041 Üzleti ismeretek, ügyitel és jog

0411 Könyvelés és adózás

Könyvelés és adózás: Ez a pénzügyi tranzakciók lebonyolításának, könyvvizsgálatának és nyilvántartásának tanulmányait jelenti.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Számvitel
- Könyvvizsgálat
- Könyvelés
- Adónyilvántartás
- Adómenedzsment

Az *adózási törvényekkel* kapcsolatos tanulmányok nem ide, hanem a 0421 Jog szakirányhoz tartoznak.

0412 Pénzügy, bank és biztosítás

A pénzügy, bank és biztosítás a pénzügyi tevékenységek és szolgáltatások tervezésének, irányításának, szervezésének és ellenőrzésének tanulmányozása, a szervezetek, intézmények és egyének pénzügyi erőforrásainak ellenőrzése és felügyelete, valamint pénzügyi szolgáltatások nyújtása vállalatok és egyének számára.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Bankpénztárosi programok
- Bank- és pénzügyek
- Pénzügyi elméletek
- Biztosítás
- Befektetéselemzés
- Befektetés és értékpapírok
- Nyugdíjbiztosítás
- Társadalombiztosítás
- Részvényforgalmazás

A biztosításmatematikai tanulmányok nem ehhez a szakirányhoz, hanem a 0542 Statisztika szakirányhoz tartoznak.

0413 Menedzsment és igazgatás

Menedzsment és igazgatás Ezek a programok a szervezetek és intézmények különböző funkcióinak és tevékenységeinek tervezésével, irányításával és működtetésével foglalkoznak. Ugyancsak ehhez tartozik az igazgatás, a gazdaságtan és a pénzügyek, amennyiben a képzési programok azoknak a menedzsment és az igazgatás aspektusát hangsúlyozzák.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Igazgatás
- Oktatásirányítás
- Emberi erőforrás gazdálkodás

- Vállalkozóvá válás
- Egészségügyi igazgatás
- Logisztikai menedzsment
- Vezetéstudomány
- Irodavezetés
- Szervezetelmélet és viselkedés
- Személyügyi igazgatás
- Személyügyi vezetés
- Saját vállalkozást előkészítő tanfolyamok
- Logisztikai vezetés
- Képzésirányítás

Ide tartoznak a vezetői magatartással a menedzsment összefüggésében foglalkozó tanulmányok.

A vezetői magatartással a személyiségfejlesztés összefüggésében foglalkozó programok nem ebbe, hanem a 0031 Személyiségfejlesztés, készségfejlesztés szakirányba tartoznak. A hivatali munka értelmében vett igazgatással foglalkozó képzések nem ide, hanem a 0415 Titkársági és irodai munka szakirányhoz tartoznak.

0414 Marketing és reklám

Marketing és reklám: A szervezetek és/vagy egyének közötti áru- és szolgáltatáscsere-folyamatok, valamint a fogyasztói magatartás és fogyasztói elvárások tanulmányozása tartozik ide, beleértve a termékfejlesztés szerepét, az árképzést, az elosztást, a reklámot és az értékesítést is, amelyek mind az üzleti teljesítmény növelését szolgálják.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Reklám
- Fogyasztói magatartás
- Piackutatás
- Marketing
- Kereskedelmi eladás
- PR (public relations)

0415 Titkársági és irodai munka

Titkársági és irodai munka: az adminisztratív eljárásoknak és gyakorlatnak, az irodatechnikai, ügyviteli, gyors- és gépírási ismereteknek a tanítása. A szakosított titkári programok (Irodalom és nyelvészetű, orvosi, jogi, könyvviteli stb.) szintén ide tartoznak, amennyiben a program a titkári munkára, és nem valamilyen speciális szakasszisztensi munkára irányul.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Adminisztratív és titkársági szolgáltatások
- Titkári programok
- Adatrögzítés
- Idegen nyelvű titkári programok
- Gépírás
- Jogásztitkári programok
- Orvostitkári programok

- Irodai gépek működtetése
- Recepcióképzés
- Titkári programok
- Gyorsírás
- Telefonközpontok kezelése
- Gépelés

Azok a széles skálájú titkári programok, amelyek egyebek között számítógépes tanfolyamokat is magukba foglalnak, szintén ide sorolandók.

Azok a programok viszont, amelyek egy bizonyos számítógépes szoftver használatára képeznek ki, nem ide, hanem a 0611 Számítástechnikai alkalmazások szakirányhoz tartoznak.

A hivatali vezetés sem ebbe a csoportba, hanem a 0413 Menedzsment és igazgatás szakirányhoz tartozik.

A szállodarecepciók képzési programok sem ehhez a területhez tartoznak, hanem a 1013 Szálláshely-szolgáltatás, étkeztetés, vendéglátás kategóriába.

0416 Nagy- és kiskereskedelem

Nagy- és kiskereskedelem: E programok tartalmazzák az áruk és szolgáltatások vásárlásával és eladásával kapcsolatos tanulmányokat, beleértve a készletgazdálkodást, az árképzést, a veszteségmegelőzést, valamint az eladási rendszereket és eljárásokat. Ide tartozik a nagy- és kiskereskedelmi cégek működésének és várható alakulásának tanulmányozása, valamint az épületek és ingatlanok eladása is.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Árverések
- Vevő- és ügyfélszolgálat
- Árübemutatói módszerek
- Árubeszerzés
- Ingatlanforgalmazás
- Kiskereskedelem
- Raktári készletezés
- Bérraktározás
- Nagykereskedelem

Az épületek és ingatlanok adásvételével kapcsolatos tanulmányok is ide sorolandók.

0417 Munkahelyi ismeretek

Munkahelyi ismeretek: Ez a munkahely szerkezetét és funkcióit tanulmányozó programokat foglalja magába. Olyan programokat ölel fel, amelyeket a vállalatok munkatársaiknak szerveznek, és az adott munkahellyel, illetve munkahelyi feladatokkal kapcsolatos ismereteket oktatják.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Ügyfelek szükségleteinek megismerése
- A vállalatra vonatkozó ismeretek
- Ügyfélszolgálati képzés
- Belépőknek szervezett ismertetőprogramok

- Munkaszervezés
- Minőségbiztosítás
- Szakszervezeti tanfolyamok (általános tematikával)
- Munkaterületi továbbképzés

Ide tartozik a munkahellyel, illetve a munkahelyi feladatokkal kapcsolatos ismeretekre való beoktatás ebbe a kategóriába tartozik.

A munkahellyel, illetve a munkahelyi feladatokkal kapcsolatos képzés nem ehhez a területhez tartozik, amennyiben inkább a személyiségfejlesztésre, mint a munkaterületi továbbképzésre koncentrálnak. Ez utóbbi esetben a 0031 Személyiségfejlesztés, készségfejlesztés szakirányhoz tartozik.

Az alkalmazottak képzése, ha besorolható bármely más szakirányhoz, nem ide, hanem a megfelelő szakirányhoz tartozik (pl. a minőségvédelmi tanfolyamokat, amennyiben inkább technikai jellegűek, a 071 Általános műszaki (mérnöki) képzés szakirányhoz kell besorolni)

A munkahelyi környezettel, munkakörülményekkel kapcsolatos képzések a 1022 Foglalkozás-egészségügy és balesetvédelem szakirányhoz tartoznak.

A főként felsőfokú, *a munkahelyi élettel általánosságban foglalkozó programok*, amelyek témája a munkaerőpiac, a szociális partnerség, az ipari pszichológia stb. nem ide, hanem a 031 Társadalom- és viselkedéstudomány szakirányhoz tartoznak.

042 Jog

0421 Jog

Jog: A társadalmi együttélés formális fenntartásának elveit és eljárásait tartalmazza, beleértve az egyes jogászai foglalkozásokra való képzést, pl. az ügyvédi vagy bírói képzéseket.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Kereskedelmi jog
- Büntetőjogi tanulmányok
- Jegtörténet
- Joggyakorlat
- Munkajog
- Jegtudomány
- Közjegyző/közjegyzői ismeretek
- Jogi asszisztensi tanulmányok

A bírósági jegyzőkönyvvezetői és jogi titkári programok nem ide, hanem a 0415 Titkársági és irodai munka szakirányhoz tartoznak.

A rendészeti tanulmányok nem ide, hanem a 1032 Személyi és vagyonvédelem szakirányhoz tartoznak.

048 Több tudományterületet átfogó programok, az üzleti ismeretek, ügyvitel és jog főirány túlsúlyával

0488 Több tudományterületet átfogó programok, az üzleti ismeretek, ügyvitel és jog főirány túlsúlyával

Ide tartoznak azok az interdiszciplináris képzési programok, amelyeknek során a képzési idő legnagyobb részét üzleti, ügyviteli és jogi képzés teszi ki.

Azok az üzleti és ügyviteli tanulmányok, amelyek nem a 041 szakirányra helyezik a hangsúlyt, szintén ehhez a szakirányhoz tartoznak.

Azokat az üzleti programokat, amelyek a 041 Üzlet és ügyvitel (menedzsment, ügyvitel, marketing stb.) valamelyik szakirányára helyezik a hangsúlyt, a specializációnak megfelelően kell besorolni.

05 Természettudományok, matematika és statisztika

051 Biológia és biokémia

0511 Biológia

Biológia: Az élő szervezet szerkezetével, funkcióival, szaporodásával, növekedésével, fejlődésével és viselkedésével foglalkozó tanulmányok.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Biológia
- Botanika
- Sejtbiológia
- Rovartan
- Genetika
- Mikológia
- Zoológia

A *környezetvédelmi tanulmányok*, még ha azok az élő szervezet és a környezet kapcsolatával foglalkoznak is, nem ide, hanem a 0521 Környezettudomány szakirányhoz tartoznak. Az *élő szervezetek kémiai folyamataival* foglalkozó tanulmányok (biokémia, toxikológia, farmakológia stb.) nem ide, hanem a 0512 Biokémia szakirányhoz tartoznak.

0512 Biokémia

Biokémia, amelyet időnként biológiai kémiának is neveznek, az élő szervezetek kémiai folyamataival foglalkozó tudomány, amely többek között az élő anyagokkal foglalkozik.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Biokémia
- Sejttechnológia
- Törvényszéki tudományok
- Genetikai kóddal kapcsolatos (DNS, RNS) tanulmányok
- Géntechnológia
- Farmakológia
- Szövetkultúra technológia
- Toxikológia
- Viroológia

A biotechnológia ide tartozik.

052 Környezeti tudományok

0521 Környezettudomány

Környezettudomány A környezettudományok az élő szervezet egymásra és a környezetre gyakorolt hatásával foglalkoznak.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Ökológia
- Környezeti tudományok

A *biológiai és a toxikológiai* tanulmányok nem ide, hanem a 051 Biológia és biokémia szakirányhoz tartoznak.

0522 Természeti környezet és élővilág

Természeti környezet és élővilág az élő szervezetek közötti kapcsolatok tanulmányozása a természetes környezetükben, a természet és a vadélet védelme érdekében. Ide tartozik a nemzeti parkok létrehozásának és fenntartásának tanulmányozása, az eredeti természetes állapot megőrzése érdekében.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Nemzeti parkok és rezervátumok irányítása
- Természetvédelem
- Vadvédelem

A *mezőgazdasági, kertészeti és erdészeti* tanulmányok nem ide, hanem a 08 Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat és állatorvosi tudományok alá tartozó valamelyik szakirányhoz tartoznak.

A *vadászat és az állatok csapdával történő elejtése* nem ide, hanem a 0821 Erdőgazdálkodás szakirányhoz tartozik.

053 Fizikai tudományok

0531 Kémia

Kémia Az anyaggal és annak elemeivel, valamint egymással való reakcióikkal foglalkozó tanulmányok.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Szervetlen kémia
- Szerves kémia
- Fizikai kémia

A *biokémia* nem ide, hanem a 0512 Biokémia szakirányhoz tartozik.

0532 Földtani tudományok

Földtani tudományok A föld alkotóelemeivel és struktúrájával foglalkozó tanulmányok, az elemek közé sorolva a hidroszférát és az atmoszférát is.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Éghajlatkutatás
- Földtudomány
- Geodézia
- Geológia
- Geomatika
- Térinformatikai technológia
- Meteorológia
- Óceánográfia
- Szeizmológia

A társadalmi földrajz nem ide, hanem a 0314 Szociológia és kulturális tanulmányok szakirányhoz tartozik. *A talajtan* nem ide, hanem a 0811 Növénytermesztés és állattenyésztés szakirányhoz tartozik.

0533 Fizika

A fizika az anyag és energia tulajdonságaival és kölcsönhatásával foglalkozó tudományok, ide tartoznak az asztronómia és űrtudományok is.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Asztronómia
- Asztrófizika
- Kémiai fizika
- Orvosi fizika
- Optika
- Fizika
- Űrkutatás

A látszerészet nem ide, hanem a 0914 Orvosi diagnosztikai és kezelési technológiák szakirányhoz tartozik.

054 Matematika és statisztika

0541 Matematika

Matematika A matematika körébe az absztrakt dedukcióval foglalkozó tanulmányok tartoznak. Ide sorolható az algebra, az aritmetika, a geometria, az analízis, az alkalmazott matematika.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Algebra
- Geometria
- Matematika
- Numerikus analízis
- Operációkutatás

0542 Statisztika

Statisztika A statisztika az adatok gyűjtésére, leírására, csoportosítására, elemzésére irányuló tanulmányok összessége. A valószínűség-számítás és a biztosítási matematika is e tudományterület része.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Biztosítási matematika (aktuárius képzés)
- Valószínűség-számítás
- Alkalmazott statisztika
- Felvételtervezés
- Adatgyűjtési (mintavételi) technikák

Az elméleti matematikai statisztika is ide tartozik.

A demográfiát/a népességgel kapcsolatos tanulmányokat viszont nem ebbe a tématerületbe, hanem a 0314 Szociológia és kulturális tanulmányok szakirányhoz kell besorolni.

058 Több tudományterületet átfogó programok, a természettudományok, a matematika és a statisztika főirány túlsúlyával

0588 Több tudományterületet átfogó programok, a természettudományok, a matematika és a statisztika főirány túlsúlyával

Olyan interdiszciplináris képzési programok tartoznak ide, amelyeknek során a tanulási idő legnagyobb részében természettudományokkal, matematikával és statisztikával foglalkoznak.

06 Információs és kommunikációs technológiák

061 Információs és kommunikációs technológiák

0611 Számítástechnikai alkalmazások

Számítástechnikai alkalmazások a számítógépek és a számítógépes szoftverek és alkalmazások különféle célú használatával foglalkozó tanulmányok. Ezek a programok általában rövid ideig tartanak.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Számítástechnikai alkalmazások
- Táblázatkezelés
- Adatfeldolgozás
- Kiadványszerkesztő használata
- Szövegszerkesztés
- Internethasználat

0612 Adatbázisok, hálózattervezés és adminisztráció

Adatbázisok, hálózattervezés és adminisztráció a szoftveres alkalmazások megtervezésével, fenntartásával és integrációjával foglalkozó tanulmányok. A számítógépes médiaalkalmazások is ide tartoznak.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Számítógépes adminisztráció és menedzsment (rendszergazda)
- Számítógépes média alkalmazások
- Számítógépes hálózattervezés és -karbantartás
- Adatbázis-adminisztrátori tanulmányok
- Információs technológiai adminisztráció
- IT biztonság
- Hálózati adminisztráció
- Hálózattervezés
- Webtervezés

0613 Szoftverek és alkalmazások fejlesztése és elemzése

Szoftverek és alkalmazások fejlesztése és elemzése: a számítógépes rendszerek és számítástechnikai környezetek megtervezésével és fejlesztésével foglalkozó tanulmányok.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Számítógépes programozás
- Számítástudomány
- Számítástechnikai rendszerelemzés
- Számítástechnikai rendszertervezés
- Informatika
- Operációs rendszerek
- Programnyelvek fejlesztése
- Szoftverfejlesztés
- Szoftverprogramozás

A számítástechnikai hardverekkel kapcsolatos műszaki tanulmányok nem ide, hanem a 0714 Elektronika és automatizálás szakirányhoz tartoznak.

A számítástechnikai alkalmazások használatával foglalkozó képzési programok nem ide, hanem a 0611 Számítástechnikai alkalmazások szakirányhoz tartoznak. Az adatbázisok és hálózatok megtervezésével és kezelésével foglalkozó képzések nem ide, hanem a 0612 Adatbázisok, hálózattervezés és adminisztráció szakirányhoz tartoznak.

0619 Mășova nem sorolt információs és kommunikációs technológiák

A fenti szakirányokba be nem illeszthető információs technológiai tanulmányokat ide kell besorolni:

- Mesterséges intelligencia

068 Több tudományterületet átfogó programok, az információs és kommunikációs technológiák főirány túlsúlyával

0688 Több tudományterületet átfogó programok, az információs és kommunikációs technológiák főirány túlsúlyával

Azok az interdiszciplináris képzési programok tartoznak ide, amelyekben a tanulási idő legnagyobb részét az információs és kommunikációs technológiákra fordítják (ICT).

07 Műszaki, ipari és építőipari képzések

071 Általános műszaki (mérnöki) képzés

0711 Vegyipar

Vegyipar: Olyan termékek, illetve előállítási folyamatuk tervezése és fejlesztése, amikor a gyártás során nemcsak fizikai, hanem kémiai változások is végbemennek. Magába foglalja a vegyipari üzemek és irányításuk tervezését is.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Vegyészeti technológia
- Vegyészeti folyamattechnológia
- Laboratóriumi technológiák
- Olaj-, gáz- petrokémiai eljárások
- Vegyipari berendezések és gépek üzemeltetése
- Folyamattechnológia

Az általános laborteknika is ide tartozik, ha semmilyen speciális alkalmazásra nem koncentrálnak a tanulmányok.

Nem tartozik ide:

Ha speciális laboratóriumi vizsgálatokra irányulnak a tanulmányok (biológiai, orvosi), abban az esetben a megfelelő területhez kell őket sorolni (0914 stb.). A biotechnológia nem ide, hanem a 0512 Biokémia szakirányhoz tartozik.

Azok a képzési programok, amelyek egy meghatározott anyagféleség előállítására irányulnak, mint például a papír előállításának technológiája, nem ide, hanem a 0722 Fa-, papír-, műanyag-, üvegfeldolgozás szakirányhoz tartoznak.

0712 Környezetvédelmi technológiák

Környezetvédelmi technológiák: azoknak a folyamatoknak a tanulmányozása, amelyeknek célja a károsanyag-kibocsátás és a hulladékok minimalizálása és a szennyezések elkerülése. Ide tartoznak a víz, a levegő, a talaj stb. ellenőrzésével foglalkozó programok.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Légszennyezés ellenőrzése
- Ökológiai technológia
- Energiahatékonyság
- Környezetvédelmi mérnök
- Ipari károsanyag-kibocsátás ellenőrzése
- Zajszennyezés ellenőrzése
- Újrahasznosítás
- Vízszennyezés ellenőrzése

Az ételek, a víz stb. higiéniájának tanulmányozásával foglalkozó képzési programok nem ide, hanem a 1021 Kommunális és közegészségügyi szolgáltatások szakirányhoz tartoznak.

A hulladékok és a víz kezelésével kapcsolatos építkezések nem ide, hanem a 0732 Építőipar, magas- és mélyépítés szakirányhoz tartoznak.

0713 Energetika, elektromosság

Energetika, elektromosság: Ide tartozik minden olyan képzési terület, ami a háztartási, ipari és kereskedelmi energetikai berendezések, hálózatok üzembe helyezésével, fenntartásával, javításával, és az ezekben keletkezett hibák elhárításával foglalkozik. Ide tartozik a felszíni, illetve föld alatti áramelosztó hálózatok üzembe állítása és fenntartása is. Az energetika alatt az energia-előállítást kell érteni.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Légkondicionálási szakmai programok
- Klimatechnológia
- Elektromos berendezések javítása
- Elektromos technológia
- Elektromos szerelvények
- Villamosenergia-termelés
- Villamosipari szakmák
- Energetikai tanulmányok
- Gázelosztás
- Fűtési szakmák
- Nukleáris, víz- és hőenergia
- Energiahálózatok szerelése és karbantartása
- Energiatermelés
- Hűtés
- Napenergia
- Szélturbinák

A fűtő, légkondicionáló és hűtőberendezések telepítésével, hibakeresésével és javításával kapcsolatos tanulmányok ide tartoznak.

A *járművillamossági tanulmányok* nem ide, hanem a 0716 Gépjárművek, hajók, repülőgépek tervezése és gyártása szakirányhoz tartoznak.

0714 Elektronika és automatizálás

Elektronika és automatizálás: ide tartoznak az elektronikai, illetve villamos berendezések, gépek és rendszerek tervezésével, kialakításával, fejlesztésével, fenntartásával, karbantartásával foglalkozó képzések, beleértve a számítógépeket és a híradás-technikai (távközlési) berendezéseket is.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Műsorszórási elektronika
- Kommunikációs rendszerek
- Kommunikációs berendezések telepítése
- Kommunikációs berendezések karbantartása
- Számítógép javítása
- Vezérléstechnika
- Adatfeldolgozási technológiák
- Digitális technológiák
- Elektronikai technológia
- Elektronikai berendezések szervizelés

- Hálózati technológia
- Robotika
- Telekommunikációs technológia
- TV- és rádiójavítás

A számítástudomány (szoftverek és alkalmazások fejlesztése) nem ide, hanem a 0613 Szoftverek és alkalmazások fejlesztése és elemzése szakirányhoz tartozik.

0715 Gépgyártás, műszer- és fémipar

Gépgyártás, műszer- és fémipar: gépek, mechanikai gépsorok és rendszerek, valamint fémipari termékek megtervezésével, konstrukciójával, fejlesztésével, gyártásával, karbantartásával és megfigyelésével foglalkozó képzések. Ide tartozik az árutermelő és szolgáltatásokat nyújtó gépek megtervezése és karbantartása. Ebben a szakirányban a képzés gépekre, mechanikai rendszerekre és fémipari termékekre összpontosít.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Fegyverkovács, fegyverkészítő
- Hidraulika
- Zárkészítés, biztonsági berendezések tervezése, javítása
- Mechanikai (erőátviteli) szakirányok
- Mechanikai szakmák
- Fémöntés és mintakészítés
- Esztergálás, edzés, marás, kovácsolás stb.
- Kohászati technológiák
- Finommechanika
- Fémlemezok feldolgozása
- Acélgégyártás
- Szerszám- és préskészítés
- Hegesztés

A motoros járművek mechanikájával (erőátviteli berendezéseivel) és gyártásával foglalkozó képzési területek nem ide, hanem a 0716 Gépjárművek, hajók, repülőgépek tervezése és gyártása szakirányhoz tartoznak.

0716 Gépjárművek, hajók, repülőgépek tervezése és gyártása

Gépjárművek, hajók, repülőgépek tervezése és gyártása motoros járművek tervezésével, fejlesztésével, gyártásával, fenntartásával, hibakeresésével, javításával és szervizelésével foglalkozó képzések, ide számítva a földmunkagépeket és a mezőgazdasági gépeket, hajókat, vonatokat és repülőgépeket. Jellemzően magába foglalja a járművek fémszerkezetével és hajtóművével együttesen foglalkozó képzéseket is.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Repüléstechnika
- Légijármű-technológia
- Légijármű-karbantartás
- Gépjárművek elektromos rendszerei
- Gépjármű-technológia
- Repülőelektronika
- Karosszéria

- Tengerészeti technológia
- Motorkerékpár-technológia
- Karosszerialakatos
- Hajógyártás
- Vonatok javítása és karbantartása
- Járművek javítása és karbantartása
- Gépjárművek fényezése és festése

Az autóvillamossági ismeretek e területhez tartoznak.

A motorral nem rendelkező járművek gyártásával és javításával kapcsolatos képzési szakirányokat nem ide, hanem a 0715 Gépgyártás, műszer- és fémipar (pl. kerékpárok) vagy 0722 Fa-, papír-, műanyag-, üvegfeldolgozás (pl. nem motoros hajók) szakirányhoz kell besorolni.

0719 Mășhova nem sorolt általános mőszaki (mérnőki) képzés

A más szakirányokhoz nem sorolt mőszaki tanulmányokat ide kell besorolni:

- Nanotechnológia

072 Feldolgozóipari képzések

0721 Élelmiszergyártás

Élelmiszergyártás Az élelmiszerek, italok előállításával, csomagolási technológiájával, illetve a gyártásuk és elosztásuk során használt berendezésekkel és eljárásokkal foglalkozó képzések tartoznak ide.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Sütés
- Sörfőzés
- Hentesáru-készítés
- Édesipar
- Tejtermékek
- Étél- és italfeldolgozás
- Konzervipar
- Élelmiszeripari tudományok és technológiák
- Húsfeldolgozás
- Cukrászat
- Dohányfeldolgozás
- Bortermelés

Az élelmiszerek kezelésével és higiénijával foglalkozó képzések ide tartoznak.

A vendéglátó-ipari és ételmezési képzések nem ide, hanem a 1013 Szálláshelyszolgáltatás, étkeztetés, vendéglátás szakirányhoz tartoznak.

A táplálkozástudomány nem ide, hanem a 051 Biológia és biokémia képzési területhez tartozik.

0722 Fa-, papír-, műanyag-, üvegfeldolgozás:

Üvegből, papírból, műanyagból, fából vagy más anyagokból, például kőből, agyagból, illetve mesterségesen előállított anyagokból készített **termékek előállításával** kapcsolatos képzések. Az ehhez a szakirányhoz tartozó képzési programok általában egy-egy anyagféléssel kapcsolatos tudást, ismeretet nyújtanak általános ismeretek helyett.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Hajóépítés (nem motoros)
- Műbútorasztalosság
- Asztalos (bútor)
- Kerámia (ipari)
- Bútorasztalosság
- Üvegmegmunkálás (ipari)
- Ipari gyémántgyártás
- Papírgyártás és -feldolgozás
- Műanyaggyártás
- Gumifeldolgozás
- Fűrészáru-technológia
- Famegmunkálás és esztergálás
- Faipari szakmai programok

A *fémipari szakmákra* képesítő programok nem ide, hanem a 0715 Gépgyártás, műszer- és fémipar szakirányhoz tartoznak.

Az épületasztalos és az asztalos mesterséget tanító képzések nem ide sorolandók, hanem a 0732 Építőipar, magas- és mélyépítés szakirányhoz tartoznak.

Az *általános kémiai feldolgozási ismeretek* elsajátítását nem ide, hanem a 0711 Vegyipar szakirányhoz kell besorolni.

A *nyomtatási és könyvkötészeti* tanulmányok nem ide, hanem a 0211 Audiovizuális módszerek és média-szakismeretek szakirányhoz tartoznak.

A *kézművességi programok* (művészi üvegalkotások, fafaragás stb.) nem ide, hanem a 0214 Kézművesség szakirányhoz tartoznak.

0723 Textil-, ruha-, cipő- és bőripari képzések

Textil-, ruha-, cipő- és bőripari képzések: textilek, textil- és bőripari termékek, ruhák és kapcsolódó cikkek, cipők és más lábbelik gyártásával foglalkozó képzések.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Textilipari szakmai programok
- Női ruha-készítés
- Cipőgyártás
- Szőrmefeldolgozás
- Felsőruházat-készítés
- Bőrfeldolgozás
- Szíj- és nyereggyártás
- Cipészet
- Nyers és félkész bőr gyártása
- Fonás
- Szabászat
- Textilipari szakmai programok
- Kárpitosság

- Szövés (ipari)
- Gyapjufeldolgozási ismeretek

A kézműves tanulmányok (kézi szövés, hímzés stb.) nem ide, hanem a 0214 Kézművesség szakirányhoz tartoznak.

0724 Bányászat és kitermelőipar

Bányászat és kitermelőipar: ásványi anyagok, olaj és gáz kitermelése, ennek tervezésére, fejlesztésére, irányítására irányuló képzések tartoznak ide.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Szénbányászat
- Ásványianyag-kitermelési technológia
- Ásványianyag-bányászat
- Kőolaj- és földgázfúrás
- Kőolaj- és földgázkitermelés
- Nyersanyag-kitermelés

Fémfeldolgozással kapcsolatos szakmák elsajátítására irányuló programokat nem ide, hanem a 0715 Fémek és fémipar szakirányhoz kell besorolni.

A geológiai tanulmányok sem ide sorolandók, hanem a 0532 Földtani tudományok szakirányhoz.

073 Építészet és építőipar

0731 Építészet és várostervezés

Építészet: Az épületek tervezésének művészete, tudománya és technikája tartozik az építészet szakirányba. Magába foglalja mindazokat az ismereteket, amelyek az épületek esztétikai vonatkozásaira, funkcionális szerepére, a gazdaságosságra, illetve a szerkezeti tudnivalókra vonatkoznak. **Várostervezés:** A várostervezés a városok szabályozott esztétikai és funkcionális növekedésével, illetve átalakításával kapcsolatos.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Építészeti várostervezés
- Építészet
- Épületek tervezése
- Kartográfia/Földmérés
- Várostervezés
- Településfejlesztés
- Tájépítészet
- Szerkezetépítés
- Felmérés
- Város- és vidékfejlesztés
- Várostervezés

A belsőépítészeti tanulmányokat nem ide, hanem a 0212 Divat, belsőépítészet és ipari formatervezés szakirányba kell besorolni. A térinformatika nem ide, hanem a 0532 Földtani tudományok szakirányhoz tartozik.

A parkok és kertek elrendezése és megépítése nem ide, hanem a 0812 Kertészet szakirányhoz tartozik.

0732 Építőipar, magas- és mélyépítés

Épületek: kereskedelmi, ipari, lakó- és középületek és azok szerelvényei összeállításának, felemelésének és fenntartásának tudományával, technológiájával és technikájával kapcsolatos képzések. **Magas- és mélyépítés:** épületek és struktúrák nagy volumenű tervezésével, tesztelésével és felépítésének irányításával foglalkozó tudomány, amely kiterjed a szállítási, vízellátási, szennyvízelvezetési stb. rendszerekre is.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Kőművesség
- Hidépítés
- Épületek építése
- Építészmérnöki ismeretek
- Épülettechnológia
- Ács- és épületasztalos ismeretek
- Magas- és mélyépítés
- Építőipari berendezések
- Építőipari fémszerkezetek
- Kikötő- és dokk-gépészet
- Padló- és falburkolás
- Melegburkolás
- Házépítés
- Ipari alpintechnológia
- Falazás és burkolás
- Festés és falburkolás
- Vakolás
- Víz- és gázvezeték-szerelés
- Útépítés
- Vízgépészet és -technológia
- Vízellátás és szennyvízelvezetés
- Szellőzés

A villanszerelés nem ide, hanem a 0713 Energetika, elektromosság szakirányhoz tartozik. Hasonló módon a fűtő, légkondicionáló és hűtőberendezések telepítésével és javításával kapcsolatos képzések nem ide, hanem a 0713 Energetika, elektromosság szakirányhoz tartoznak.

078 Több tudományterületet átfogó programok, a műszaki, ipari és építőipari képzések főirány túlsúlyával

0788 Több tudományterületet átfogó programok, a műszaki, ipari és építőipari képzések főirány túlsúlyával

Ide tartoznak azok az *interdiszciplináris képzési programok*, amelyek a képzési idő legnagyobb részét műszaki, gyártási és konstrukciós tanulmányokra fordítják.

08 Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat és állatorvosi tudományok

081 Mezőgazdaság

0811 Növénytermesztés és állattenyésztés

Növénytermesztés és állattenyésztés Ez a terület a haszonnövények termesztésével és betakarításával, valamint rétgazdálkodással és állattartással foglalkozik. Beletartozik a gazdaságok vezetése és működtetése, valamint feldolgozatlan növényi és állati termékek előállítása.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Mezőgazdasági tudományok
- Agronómia és növénytermesztéstan
- Haszonállat-tenyésztés
- Növénytermesztés
- Kutyatenyésztés
- Növénytermesztő és állattartó gazdaságok vezetése és irányítása
- Gazdálkodás
- Gyümölcsstermesztés
- Gabonatermesztés
- Lótenyésztés
- Sertésenyésztés
- Baromfitenyésztés
- Rizstermesztés
- Búza- és rozstermesztés
- Juhtenyésztés
- Talajtan
- Cukornád-termesztés
- Zöldségkertészet
- Szőlőtermesztés

Ide tartoznak a *talaj termékenységével és az öntözési technikákkal* kapcsolatos képzések. Ugyancsak ide tartozik az ún. intenzív növényi kultúrák, pl. gyümölcs- és zöldségfélék termesztése.

A borkészítésre irányuló tanulmányok nem ide, hanem a 0721 Élelmiszergyártás szakirányhoz tartoznak.

A *lovaglás* nem ide, hanem a 1014 Sportok szakirányhoz tartozik

0812 Kertészet

Kertészet: a kertészet, kertművelés a kertművelési technológia és vezetés tudománya, valamint a virágkertészet, a melegházi módszerek, a csemetekertészet, a tájkertészet stb. tanulmányozását jelenti.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Virágkertészet
- Kertművelés (nem specializált)
- Melegházi nevelés

- Kertművelési eljárások
- Csemetekertészet
- Gyepművelés

Ehhez a területhez tartozik a *városi és ház körüli* parkok és kertek *tervezése és építése*. A zöldség-, virág- és növénytermesztéssel kombinált kertészeti programok is ebbe a kategóriába sorolandók.

Az étkezési célra termesztett haszonnövények (pl. búza, rizs, gyümölcs- és zöldségfélék stb.) előállítására nem ide, hanem a 0811 Növénytermesztés és állattenyésztés szakirányhoz tartozik.

A *talajtan, a talaj termőképességének javítása és az öntözési* eljárások nem ide, hanem 0811 Növénytermesztés és állattenyésztés szakirányhoz tartoznak.

A *nemzeti parkok vezetése* nem ebbe, hanem a 0522 Természeti környezet és élővilág szakirányhoz tartozik.

A *tájépítészeti képzések* nem ide, hanem a 0731 Építészet és várostervezés szakirányhoz tartoznak.

082 Erdőgazdálkodás

0821 Erdőgazdálkodás

Erdőgazdálkodás: Ezek a programok az erdők telepítését, művelését, hasznosítását, valamint az erdőgazdaságok irányítását helyezik a képzés középpontjába. Ide tartozik a vadászat és a csapdával történő állatelejtés is.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Szénégetés
- Erdőgazdálkodás
- Erdészet
- Vadászat és csapdázás
- Fakitermelés
- Fadöntés

A nemzeti parkok vezetése nem ide, hanem a 0522 Természeti környezet és élővilág szakirányhoz tartozik.

A *rönkfá-technológia* (fűrészáru-termelés) sem ide, hanem a 0722 Fa-, papír-, műanyag-, üvegfeldolgozás szakirányhoz tartozik.

083 Halgazdálkodás

0831 Halgazdálkodás

A *halgazdálkodás* a hal és más vízi eredetű élelmiszer szaporításával, tenyésztésével és kitermelésével foglalkozik.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Akvakultúra
- Haltenyésztés
- Halfarmok
- Halgazdálkodási ismeretek és technológia

- Gyöngykagylótenyésztés
- Tengeri eredetű élelmiszerek termelése
- Kagylótenyésztés

A *halászhajók* üzemeltetésével kapcsolatos programok is ide tartoznak.

Az *ipari halfeldolgozási* tanulmányok nem ide, hanem a 0721 Élelmiszergyártás szakirányhoz tartoznak.

084 Állatorvosi tudományok

0841 Állatorvosi tudományok

Állatorvosi tudományok: Az állatbetegségek és -sérülések megelőzését, diagnosztizálását és kezelését célzó, és általában az állatokkal kapcsolatos egészségügyi programok tartoznak ide. E kategóriába sorolandó az állatkórházakban kezelt beteg, sérült vagy legyengült állatok ellátásának oktatása is. Az állatorvosi asszisztensek képzése is ide tartozik.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Állategészségügy
- Állati szaporodás (tudomány)
- Mesterséges megtermékenyítés (állatok)
- Állatorvosi kisegítők képzése
- Állatorvoslás
- Állatorvosi gondozók
- Állatorvosi tudományok

Az *állatok szaporítása* is ide tartozik.

Az *állattenyésztés* tanulmányozása nem ide, hanem a 0811 Növénytermesztés és állattenyésztés szakirányhoz tartozik.

088 Több tudományterületet átfogó programok a mezőgazdaság és az állatorvosi tudományok főirány túlsúlyával

0888 Több tudományterületet átfogó programok a mezőgazdaság és az állatorvosi tudományok főirány túlsúlyával

Ide tartoznak azok az *interdiszciplináris képzési programok*, amelyek a tanulási idő legnagyobb részét a mezőgazdaságra, erdőgazdálkodásra, halgazdálkodásra és az állatorvosi tanulmányokra fordítják.

09 Egészségügy és szociális gondoskodás

091 Egészségügy

0911 Fogászat

Fogászat: Ide tartoznak azok a tanulmányok, amelyek a fogak és az íny betegségeinek, abnormitásának felismerésével, kezelésével, illetve ezek megelőzésével foglalkoznak. Ide tartozik a fogpótló protézisek és a fogszabályozó készülékek tervezése, kivitelezése és javítása, a fogorvos munkáját segítő asszisztensek képzése.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Fogorvosi asszisztens
- Szájhigiénia
- Fogászati laboratóriumi technológia (fogtechnika)
- Fogászati ápolás
- Fogászati tudomány
- Fogászati sebészet
- Fogászati technológia
- Fogászat (odontológia)
- Szájsebészet
- Fogszabályozás

Ide tartoznak a *fogászati közegészségügyi* képzések is.

0912 Orvostudomány

Orvostudomány: Ide tartoznak azok a tanulmányok, amelyek az emberi betegségek, sérülések, járványok sajátosságaival, megelőzésükkel, diagnosztizálásukkal és kezelésükkel foglalkoznak. E tanulmányok alapvetően az orvosi pályára készítik fel.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Aneszteziológia
- Igazságügyi orvostan
- Igazságügyi patológia
- Általános orvoslás
- Gerontológia
- Nőgyógyászat
- Orvostudomány
- Orvosképzés
- Orvosi gyakorlati képzés
- Gyermekgyógyászat
- Pszichiátria
- Sebészet
- Orvosi továbbképzés

0913 Ápolás és szülésznőképzés

Ápolás a betegségben szenvedők, fogyatékkal élők kezelésére, gondozására felkészítő tanulmányok, a betegséget diagnosztizáló, illetve a kezelőorvos segítőjének képzése. Az ápolóképzés elsődlegesen a betegség, a rehabilitáció időszakában szükséges gondozásra

terjed ki. Ide tartozik az idősgondozás és a fogyatékkal élők gondozása is. *A szülésznőképzés* a várandós nők terhesség, vajúdás és szülés közben, valamint szülés után történő gondozására irányuló képzéseket öleli fel. Ide tartozik az újszülöttek gondozása és segítségnyújtás az anyáknak a szoptatáshoz.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Segédápoló
- Alapvető ápolás
- Általános ápolás
- Idősek egészségügyi gondozása
- Fogyatékkal élők egészségügyi gondozása
- Egészségmegőrző programok
- Csecsemőgondozás
- Szülésznőképzés
- Egészségügyi szaksegéd, mütössegéd
- Pszichiátriai gondozás
- Szakápolás

Ide tartoznak az **egészségügyi és szociális gondozásra** (pl. idősgondozás) egyaránt felkészítő *képzések*.

Az állatorvoslással kapcsolatos gondozásra képző programok nem ide, hanem a 0841 Állatorvosi tudományok szakirányhoz tartoznak.

A fogorvosi asszisztensek képzését a 0911 Fogászat szakirányba kell besorolni.

A nem egészségügyi jellegű gyermekgondozás a 0922 Gyermekek- és ifjúságvédelem szakirányhoz tartozik.

A nem egészségügyi jellegű idősgondozás nem ide, hanem a 0921 Idősek és fogyatékos felnőttek gondozása szakirányhoz tartozik.

0914 Orvosi diagnosztikai és kezelési technológiák

Orvosi diagnosztikai és kezelési technológiák: Azok a széles értelemben vett technológiai jellegű tanulmányok tartoznak ide, melyek a betegségek és fogyatékoságok diagnosztizálására és kezelésére képesítenek.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Betegszállítás, mentőszolgálat
- Hallásvizsgálat és -javítás
- Orvosi laboratóriumi technológiák
- Optikai vizsgálatok
- Pótlási, pl. ortopédiai protézis technológia
- Radiológiai technológia
- Radioterápia
- Röntgentechnológia (orvosi)

Nem tartoznak ide azok a *laboratóriumi technológiai* képzések, amelyek *nem az orvosi laboratóriumi technológiára helyezik* a hangsúlyt. Az általános laboratóriumi technológia a 0711 Vegyipar szakirányhoz tartozik. Az a laboratóriumi technológia, ahol más speciális alkalmazásokra helyezik a hangsúlyt (biológia, kémia, fizika stb.) a megfelelő szakirányhoz tartoznak (0511, 0531, 0533 stb.).

A *fogászati technológiákkal* foglalkozó tanulmányokat nem ide, hanem a 0911 Fogászat szakirányhoz kell besorolni.

0915 Terápia és rehabilitáció

Terápia és rehabilitáció: A maradandó és átmeneti egészségügyi károsodást követően a normális fizikai kondíció helyreállításával foglalkozó tanulmányok.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Dietetikai (diétás) programok
- Orvosi masszázs
- Táplálkozás/Dietetika
- Foglalkozás-egészségügy
- Fizioterápia
- Rehabilitáció
- Beszédterápia

A *pszichoterápiát* a 0313 Pszichológia szakirányba kell besorolni.

A *táplálkozástudomány* nem ide, hanem a 051 Biológia és biokémia szakirányhoz tartozik.

0916 Gyógyszerészet

A **gyógyszerészet** a különböző gyógyszereknek az emberi szervezetre gyakorolt hatásával foglalkozik. Ide sorolandó a gyógyszerek elkészítése, értékesítése és nyilvántartása.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Gyógyszerforgalmazás
- Gyógyszerészet

A *gyógyszertan (farmakológia)* nem ide, hanem a 0511 Biológia szakirányhoz tartozik.

0917 Hagyományos orvoslás és komplementer medicina, terápia

Hagyományos orvoslás és komplementer medicina, terápia az alternatív orvostudományi képzéseket jelenti.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Akupunktúra és keleti medicina
- Aromaterápia
- Ajurvédikus orvoslás
- Gyógynövénytan
- Gyógynövényismeret
- Holisztikus gyógyászat
- Homeopátiás orvoslás
- Hagyományos orvoslás, pl. kínai

092 Szociális gondoskodás

0921 Idősek és fogyatékos felnőttek gondozása

Idősek és fogyatékos felnőttek gondozása: az idősek és a fogyatékosok **nem orvosi gondozásának** tanulmányai.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Idősgondozás
- Fogyatékkal élő felnőttek nem orvosi gondozása
- Felnőttek gondozása

Az idősek és a fogyatékosok *egészségügyi gondozása* nem ide, hanem a 0913 szakirányhoz tartozik.

0922 Gyermekek- és ifjúságvédelem

Gyermekek- és ifjúságvédelem: a gyermekek és a fiatalok fejlesztésével és **nem egészségügyi gondozásával** kapcsolatos képzések. Ide tartoznak a gyermekeknek és a fiatal felnőtteknek nyújtott szociális szolgáltatásokként felajánlott rekreációs és szabadidős tevékenységek.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Gyermekgondozás
- Gyermek-rekreációs programok
- Napközi gyermek felügyelet
- Fogyatékkal élő gyermekek nem orvosi gondozása
- Ifjúságvédelem
- Programok fiatal munkavállalók számára

Iskoláskor előtti képességfejlesztésre irányuló programok nem ide, hanem a 0112 Óvodapedagógusok képzése szakirányhoz tartoznak.

A beteg gyermekek gondozására irányuló képzések nem ide, hanem a 0913 Ápolás és szülésznőképzés szakirányhoz tartoznak.

0923 Szociális munka és tanácsadás

Szociális munka és tanácsadás: A közösségek, a lakosság speciális csoportjainak és az egyének jólétének megteremtését célzó képzések, melyek a jólét megteremtését a szükségletek megfelelő kielégítésének módjával biztosítják.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Alkohol- és kábítószer-ellenes tanácsadás
- Alkohol-, dohányzás- és kábítószer-ellenes felvilágosítás
- Krízisambulancia
- Családi és házassági tanácsadás
- Áldozatok és bántalmazottak gondozása, felvilágosítása
- Feltételeken szabaddalra helyezettéssel foglalkozó tisztek képzése
- Próbára bocsátott személyekkel foglalkozó tisztek képzése
- Szociálpolitika
- Szociális gondozás (gyakorlati)
- Szociális elmélet (alkalmazott)

- Szociális munka (gondozás)
- Pályaválasztási tanácsadás
- Képességvizsgálat, tanácsadás

A *szociológiai és szociális tudományok* nem ide, hanem a 0314 Szociológia és kulturális tanulmányok szakirányhoz tartoznak. Az egészségügyi gondozással párosuló szociális programok (pl. idősek számára) nem ide, hanem a 0913 Ápolás és szülésznőképzés szakirányhoz tartoznak.

098 Több tudományterületet átfogó programok az egészségügyi és a szociális gondoskodás főirány túlsúlyával

0988 Több tudományterületet átfogó programok az egészségügyi és a szociális gondoskodás főirány túlsúlyával

Ide tartoznak azok az *interdiszciplináris képzési programok*, amelyek a tanulási idő legnagyobb részét az egészségügyi és a jóléti kérdésekre fordítják.

10 Szolgáltatások

101 Személyi szolgáltatások

1011 Háztartási szolgáltatások

Háztartási szolgáltatások: Ide tartoznak az olyan háztartási szolgáltatások nyújtására felkészítő ismeretek, mint a házvezetés, takarítás, mosás, varrás és hasonlók.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Házfelügyelet, házvezetés, házi személyzet
- Kéményseprés
- Takarítás
- Főzés (háztartásban)
- Háztartás-gazdaságtan
- Vegytisztítás
- Temetkezési szolgáltatások
- Lakás-gazdaságtan
- Mosás
- Kézimunka (háztartásban)
- Varrás (háztartásban)
- Ablaktisztítás

Ide tartoznak a takarítási programok, akkor is, ha iskola, kórház, üzem stb. takarítására irányulnak.

Az épületek fenntartásával kapcsolatos ismeretek nem ide, hanem a 0732 Építőipar, magas- és mélyépítés szakirányhoz tartoznak.

1012 Fodrászat és szépségápolás

Fodrászat és szépségápolás A haj és test szépség célú gondozásával kapcsolatos ismeretek oktatása tartozik ide.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Borbélyszolgáltatások
- Szépségápolás
- Kozmetikai szolgáltatás (smink)
- Fitness és testsúlykontroll
- Fodrászat
- Manikűr
- Pedikűr

1013 Szálláshely-szolgáltatás, étkeztetés, vendéglátás

Szálláshely-szolgáltatás, étkeztetés, vendéglátás: A szállodai, éttermi stb. szálláshely-szolgáltatásra, étkeztetésre, vendéglátásra és a kapcsolódó szolgáltatásokra irányuló képzések.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Étkeztetés

- Főzés (vendéglői és szálláshelyi)
- Gyorsételek elkészítése
- Felszolgálás
- Vendéglátóipari szolgáltatások
- Szállodai és éttermi programok
- Szállodai recepcióképzés
- Szállodai szolgáltatások
- Pincér, bárfelszolgáló

Az ipari méretű élelmiszer-előállítás nem ide, hanem a 0721 Élelmiszergyártás szakirányhoz tartozik.

A nem szállodai recepciók képzése nem ide, hanem a 0415 Titkársági és irodai munka szakirányhoz tartozik.

1014 Sportok

Sportok: a különböző sportok technikai és gyakorlati elemeinek oktatására felkészítő tanulmányok.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Sportedzői programok
- A választott sport technikája és gyakorlata
- Bírók és más sporttisztviselők képzése

Ide tartozik a *lovaglás* és a sakk.

A tornatanárok képzése nem ide, hanem a 0114 Szakosodott oktatók (szaktanárok) képzése szakirányhoz tartozik.

A fitness szolgáltatások nem ide, hanem a 1012 Fodrászat és szépségápolás szakirányhoz tartoznak.

1015 Utazásszervezés, turizmus és szórakoztatás

Utazásszervezés és turizmus: Utazásszervezés és turizmus kategóriába tartoznak a turistautak hirdetésével és eladásával kapcsolatos tanulmányok, beleértve a jegyeladást és a -foglalást is. A **szórakoztatás** területhez az egyén és csoport számára szervezendő rekreációs és szabadidős programokkal kapcsolatos képzések tartoznak.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Kötélmászás
- Kalandtúrák
- Földi személyzet (repülőtér) képzése
- Idegenvezetés, túravezetés
- Rekreációs és szabadidős programok
- Turisztikai programok értékesítése
- Utazási irodai szolgáltatások
- Utazásszervezés és turizmus
- Utazásszervezési szolgáltatások

Ide tartozik a turistákkal kapcsolatos bánásmód oktatása.

Az iskolás gyerekek részére szervezett rekreációs és szabadidős programok nem ide, hanem a 0922 Gyermek- és ifjúságvédelem szakirányhoz tartoznak.

102 Közegészségügyi és foglalkozás-egészségügyi szolgáltatások

1021 Kommunális és közegészségügyi szolgáltatások

Kommunális és közegészségügyi szolgáltatások: Kommunális és közegészségügyi szolgáltatások tanulmányozása olyan elemekkel, amelyek hatást gyakorolnak a közegészségügyre, például az élelmiszerekkel és a vízzel kapcsolatos higiéniai normák, a szennyvíz és a hulladék ártalmatlanítása és az utcák tisztán tartása.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Kommunális higiénia
- Higiéniai előírások
- Hulladékgyűjtés
- Hulladék- és szennyvíz-ártalmatlanítás
- Utcatakarítás
- Vízellátás (szolgáltatás)
- Hulladék-gazdálkodás

1022 Foglalkozás-egészségügy és balesetvédelem

Foglalkozás-egészségügy és balesetvédelem: Ide tartoznak a munkahelyi környezeti tényezők vizsgálatára és ellenőrzésükre vonatkozó tanulmányok.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Ergonómia (Foglalkozás-egészségügy és balesetvédelem)
- Foglalkozás-egészségügyi és munkahelyi biztonság
- Munkahelyi jóléti intézkedések
- Munkavédelem
- Munkabiztonság
- Munkahelyi biztonság és egészségvédelem
- Foglalkozás-egészségügyi és munkahelyi higiénia
- Foglalkozás-biztonság
- Stresszkezelés
- Munkahelyi környezet

A foglalkozási rehabilitáció nem ide, hanem a 0915 Terápia és rehabilitáció szakirányhoz tartozik.

A *munkahelyi jogbiztonság* tanulmányozása nem ide, hanem a 0421 Jog szakirányhoz tartozik.

Az *ergonómia* tanulmányozása nem ehhez a szakirányhoz tartozik, ha a technikai szempontokra helyezik a hangsúlyt, hanem a megfelelő szakirányhoz tartozik a 071 Általános műszaki (mérnöki) képzés kategóriában.

103 Védelmi szolgáltatások

1031 Honvédelem

Honvédelem: is a háború és a honvédelem kapcsán a közösségnek nyújtott szolgáltatások tanulmányozása, elméleti és gyakorlati képzés biztosítása céljából a hadtudományok területén.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Légierővel kapcsolatos képzés
- Szárazföldi haderők képzése
- Honvédelmi tanulmányok
- Hadtudomány
- Haditengerészeti képzés
- Hadászati elméletek

A katonai személyzet nem honvédelmi jellegű képzési programjait nem ide, hanem a témájuknak megfelelő képzések kategóriájába kell sorolni.

1032 Személyi és vagyonvédelem

Személyi és vagyonvédelem A személyi és a vagyonvédelemre felkészítő ismereteket nyújtó képzések sorolandók ide, mint pl. a rendőrségi munka, a tűzoltás és tűzvédelem.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Polgári védelem
- Vámkezelési programok
- Tűzvédelem (tűzoltás)
- Tűzoltási technológia
- Személyi védelem
- Rendőrségi ismeretek
- Rendészeti tanulmányok
- Fegyőri ismeretek
- Közbiztonság
- Kármegelőzési és biztonsági szolgáltatások
- Vagyonvédelem

A jogvédelem nem ide, hanem a 0421 Jog szakirányhoz tartozik.

A kriminológia nem ide, hanem a 0314 Szociológia és kulturális tanulmányok szakirányhoz tartozik.

104 Szállítási szolgáltatások

1041 Szállítási szolgáltatások

Szállítás Olyan ismeretek oktatása tartozik ide, mint a hajók, a légi járművek, illetve más szállítási formák működtetése, navigációja, irányítása.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- Repülőgépek üzemeltetése
- Légiforgalom-irányítás
- Légiforgalmi biztonság

- Légi utaskísérők képzése
- Kommunikációs programok (légi, vasúti, közúti stb.)
- Daru- és targoncavezetés
- Gépjármű-vezetési ismeretek
- Repülés és navigáció
- Navigációs technológiák
- Postai szolgáltatások
- Vasúti közlekedés irányítása
- Közúti közlekedés irányítása
- Hajózási ismeretek
- Szállítási programok
- Közlekedési programok

A *telefonhálózatok üzemeltetése* nem ide, hanem a 0714 Elektronika és automatizálás szakirányhoz tartozik. A telefonközpontok *kezelésével* kapcsolatos programok nem ide, hanem a 0415 Titkársági és irodai munka szakirányhoz tartoznak.

108 Több tudományterületet átfogó programok a szolgáltatások főirány túlsúlyával

1088 Több tudományterületet átfogó programok a szolgáltatások főirány túlsúlyával

Ide tartoznak azok az *interdiszciplináris programok és képzések*, amelyeknek során az ide besorolt szolgáltatásokra fordítják a legtöbb időt.